

OPONENTSKÝ POSUDEK

Oponent: Kateřina Opatová

Restaurování vybraných papírových malovaných, kolorovaných a tištěných částí
Dětenického betlému

Barbora Coufalová

Vedoucí práce: Josef Čoban, akad. mal. a restaurátor
Bakalářská práce 2015

Posudek oponenta:

Bakalářská práce studentky Barbory Coufalové se věnuje restaurování některých částí rozsáhlého díla – Dětenického betlému. Mezi díly vybranými pro restaurování byly zařazeny části pozadí, architektury a některé figury.

Stěžejní problém restaurátorského zákroku představuje v tomto případě především práce s barevnou vrstvou, silně degradovanou a poškozenou předchozím zásahem. Samostatný problém spočíval v odstranění ztmavlé lakové vrstvy. Většina poškození byla zapříčiněna nejen předchozím intenzivním používáním betlému, ale také dlouhodobým uložením některých jeho částí v nevhodných podmínkách.

Se všemi problémy se studentka během své práce postupně vypořádala. Systematicky postupovala od prvotního průzkumu a stanovení postupu prací až k jednotlivým konzervačním a restaurátorským zásahům.

Největší přínos této práce vidím především v oblasti zaměřené na snímání lakové vrstvy. Přehledný seznam odzkoušených způsobů snímání laku od klasických rozpouštědel až po modernější metody (laser, otrýskávání, ultrazvuk) celkem jasně uvádí výhody i nevýhody – resp. úspěchy i neúspěchy každého postupu. Přínosem je i podrobný popis použité nejúspěšnější metody - rozpouštědla v gelu.

Z uvedené fotografické dokumentace je jednoznačně patrné estetické zlepšení všech restaurovaných dílů betlému. Původně mechanicky poškozené papírové díly jsou zajištěny, barevná vrstva je díky čištění a sejmutému či zeslabenému laku daleko více čitelná.

Výhradu mám k podlepení dílů betlému kartonem (Ceiba 350g/m²). V souvislosti s charakterem původního podlepení papírů považuji za nešťastnou volbu ostře bílého kartonu. Karton měl být před použitím, nebo po podlepení z rubu barevně patinován tak, aby nepůsobil rušivě. Lze předpokládat, že při vystavení budou některé prvky částečně viditelné i z bočního pohledu a celkový dojem bude narušen. Druhá možnost byla použití vhodného tónovaného japonského papíru vyšší gramáže.

Více pozornosti by zasluhovaly papíry použité pro podlepení zadních stran betlému. Z práce přímo nevyplývá, zda se jedná o originální podlepy pocházející z doby vzniku díla. Tuto domněnku podporuje umístění dřevěných armatur. V tom případě bych považovala za

vhodné, alespoň některý z podlepů sejmout v takové formě, aby jej bylo možné přiložit do dokumentace.

V přehledu použitých materiálů by také měl být uveden přesný druh dřeva, který byl použit pro zhotovení nových armatur. Domnívám se, že by také i toto nové dřevo mělo být ošetřeno preventivně Lignofixem.

V textu se několikrát vyskytuje zmínka o předchozím restaurátorském zásahu, při kterém došlo zřejmě k mírnému poškození díla. Nikde však není uvedeno, kdy byl tento zásah proveden, ani žádné další údaje s tímto zásahem související.

Samotná práce je kvalitně zpracována, fotodokumentace týkající se samotného restaurování je přehledná a umožňuje poměrně přesnou představu a o průběhu práce.

Celkově jsou všechny metody a materiály použité pro restaurátorský zákrok v souladu se současnými poznatky v oboru.

Závěrem tedy konstatuji, že, že diplomantka ve své práci všechny úkoly, které jí byly v zadání diplomové práce uloženy, splnila, a proto hodnotím předloženou diplomovou práci **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 5.9.2015

Kateřina Opatová

.....
podpis oponenta